

Muzejníček

M
č. 11

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků
z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

vítáme vás u listopadového vydání Muzejníčku. Jsme velmi rádi, že vás minulý měsíc přišlo velké množství podívat se na houby i na přírodu. I v listopadu je u nás co vidět. Můžete si prohlédnout například výstavu S Podšumavanem na dvou kolech a k ní si v Muzejníčku vyluštit tajenku. Tento měsíc si také připomínáme různé svátky i lidové zvyky – jistě se vám budou sbíhat sliny na husu nebo hnětýnky. Že nevíte, co to je? Tak čtěte dál! My vám přejeme krásný listopad a za měsíc na shledanou!

... z výstavy S Podšumavanem na dvou kolech

Na této výstavě uvidíte historická kola ze století 19., ale i vývoj jízdních kol ve století dvacátém.

Nejstarší dvoukolé dopravní prostředky byly dřevěné a připomínaly dnešní odrážedla pro nejmenší děti. Během let se vyvíjely a zdokonalovaly. V 19. století se objevila tzv. vysoká kola. Velké přední kolo mohlo mít průměr až 2 metry. Na něm byla připevněna šlapadla. Za ním pak následovalo kolečko malé. Dovedete si představit, jak složitá jízda na takovém kole musela být? A konečně – první předchůdce současného nízkého kola byl vyroben roku 1885.

● Kalendárium

LISTOPAD

Je jedenáctý měsíc v roce. Jméno dostal podle padajícího listí.

Slunce je na začátku měsíce ve znamení Štíra a potom přechází do znamení Střelce..

PRANOSTIKY

- *Svatý Martin (11. 11.) přijíždí na bílém koni. Přijede-li na šedém (mlhy), tu zima bude střídavá. Přijede-li na žlutém (suché počasí), přijde tuhá a suchá zima.*
- *Hus o Martině nejpěkněji na pekáči zpívá.*
- *Na svatou Kateřinu (25. 11.) schovej se pod peřinu.*
- *Na svatého Ondřeje (30. 11.) ještě se nám ohřeje, ale na svatého Mikuláše už je zima celá naše.*

SVÁTKY

1. listopad – Všech svatých

2. listopad – Dušičky (vzpomínáme na zemřelé předky, navštívujeme hřbitovy a zapalujeme svíčky)

SVÁTKY

17. listopad – Den boje studentů za svobodu a demokracii.

POSVÍCENÍ

Posvícení (na Moravě hody, ve Slezsku krmáš) je vzpomínková slavnost na posvěcení kostela nebo kaple. U nás se hojně slavivalo havelské posvícení, tedy třetí neděli v říjnu po svátku svatého Havla, známé je i martinské posvícení, tedy kolem 11. listopadu.

Posvícení bylo spojováno s různým veselím, zábavou, zpěvem, tancem a bohatým jídelníčkem. Pekly se koláče, různé místní speciality – u nás v jižních Čechách hnětýnky (sladké zdobené pečivo), a samozřejmě nechyběla husa s knedlíky a zelím, zapitá pivem. Dnes může vypadat slavnost posvícení tak, že se lidé sejdou v kostele či kapličky na slavnostní mši, potom je bohatý oběd s rodinou a přáteli a večer následuje taneční zábava.

Písnička:

O posvícení všechno to voní – tak jako v apatyce.

Na všechny strany thučou koření a pečou jitrnice.

Husa se v troubě peče, dělají se koláče.

Ten, kdo by nešel na posvícení, ten by byl blázen přece!

(Apatyka je starý název pro lékárnu)

Program v Jihočeském muzeu

● VÝSTAVY:

10. 5. 2016 – 2. 1. 2017

VLTAUVINY A JINÁ PŘÍRODNÍ SKLA

Výstava prezentuje 230 let sběru a výzkumu jihočeských vltavínů – celosvětově významného fenoménu jižních Čech.

11. 5. 2016 – 31. 3. 2017

TAJEMNÁ INDONESIA

Největší projekt svého druhu, který návštěvníkům představí Indonésii a Novou Guineu. Výstava vznikla na základě cest českých cestovatelů, kteří navštívili i tuto zapomenutou část naší planety.

18. 5. 2016 – 31. 1. 2017

S PODŠUMAVANEM NA DVOU KOLECH

Výstava historických kol ze sbírek muzea, z majetku spolku Podšumavan a soukromých sbírek doplněná o historii organizované cyklistiky na jihu Čech.

21. 9. 2016 – 31. 12. 2017

SKLO MNOHA BAREV

Výstava prezentuje rozmanitost tvarů, zdobných technik i barevných variací sklářských výrobků, které byly moderní v průběhu 19. století. Dobový nábytek a portréty významných měšťanů dotvářejí iluzi návratu do předminulého století, kdy české sklo patřilo mezi nejžádanější produkty v Evropě.

24. 11. – 8. 1. 2016

VÁNOČNÍ VÝSTAVA KRÁSA BETLÉMŮ

Tradiční vánoční výstava, v letošním roce zaměřená na betlémy a tradici stavění betlémů.

● STÁLÁ EXPOZICE:

PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÝCH BUDEJOVIC

www.muzeumcb.cz

**JIHOČESKÉ
MUZEUM**
V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH

Měsíčník pro děti Muzejníček
© Jihočeské muzeum v Č. Budějovicích
Sestavil: tým JČM
Kresba: T. Kolegar

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

rezervace: 391 001 528, <http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/pro-skoly/objednavkovy-formular/>
Projekt „**Archeologické muzejní kufříky**“ nabízí edukační programy:

- „**Život v době kamenné – lovci a sběrači**“
- „**Život v době kamenné – první zemědělci**“
- „**Život v době bronzové – využití prvních kovů**“

Žáci a studenti mají jedinečnou možnost seznámit se s daným obdobím pomocí kopií nástrojů charakterizujících příslušné období.

Edukační program ke stálé expozici muzea

„**Město České Budějovice v proměnách času**“.

Příběh města a jeho historie je dětem přiblížena nejen pomocí sbírkových předmětů, ale též díky interaktivnímu modelu, s kterým děti pracují a poodhalují tak příběh města, kterým prošlo více jak sedm století.

Krátkodobé edukační programy k výstavám:

„**Kráska betlémů**“. Edukační program vánoční výstavy vhodný pro základní a mateřské školy.

„**Sklo mnoha barev**“ Výstavu doplňují komentované prohlídky s edukací o historii sklářství a technikách výroby skla.